

Tomasz Turowski

Zmierzch antropocentryzmu w perspektywie etyki nowej Petera Singera

Pobieranie Książek, Ebook - Pdf, Doc, Mobi, Epub

Przede wszystkim zamiarem moim było napisać książkę, którą sam chciałbym przeczytać, co nie oznacza, że roszczę sobie prawo do obiektywności. Jakiś czas temu zetknąłem się z filozofią moralną obszaru anglojęzycznego.

Moją szczególną uwagę przykuł Peter Singer, uważany za twórcę nowej orientacji etycznej, którą sam nazywa *etyką stosowaną*, czy też *praktyczną* (*applied ethics, practical ethics*). W jego mniemaniu jest ona swoistą filozofią życia, w której zasady moralne są drogowskazem postępowania w świecie codzienności.

Przyjmuje on, że metodą uprawiania takiej etyki może być utilitaryzm w swej formule preferencyjnej. Tu jednak pojawiły się problemy związane właśnie z aplikacją zasad moralnych do rozwiązań natury praktycznej, co kazało na nowo postawić pytanie: czym w końcu jest etyka stosowana i jaki jest sens jej zasad? Sądzę, że w tej książce udało mi się znaleźć odpowiedź. Postanowiłem wbrew obiegu opinii zinterpretować propozycję Singera jako krytykę metafizycznej (silnie obecnościowej) koncepcji człowieka. Innymi słowy uważam, że filozofia moralna autora *Animal Liberation* jest spójna, a z jej metodologii wynika stosowalność tylko wówczas, gdy odczytamy ją jako radykalną krytykę (zmierzch) tradycyjnej antropologii. To nowe spojrzenie na nową etykę jest opowieścią zawartą w tej książce. To narracja o naszych wyborach moralnych, które zawsze mają charakter jakiegoś filozoficznego namysłu. Osobiście uważam (wbrew Singerowi), że filozofia nie jest sprawą życia i śmierci, tylko czymś o wiele poważniejszym.

Od autora

Zmierzch etyki antropocentrycznej jest zjawiskiem zauważalnym na horyzoncie pewnej nieadekwatności etyki tradycyjnej do życia, nadużywającej abstrakcyjnego absolutyzmu, który to jest źródłem niezbyt uświadamianej sobie przez zwolenników tradycyjnej etyki pewnej hipokryzji, spychanej w nieświadomość niekonsekwencji. Etyka póki co jest zbyt ogólna i abstrakcyjna, jeśli jest stosowana, to w postaci zinstytucjonalizowanych kodeksów. W tym kontekście wartość naukowa książki Turowskiego o Singerze jest głównie teoretyczna i metodologiczna w odniesieniu do etyki praktycznej, ważna w obszarze szeroko rozumianej bioetyki. To krytyczna analiza próby przeorientowania etyki forsującej nowy paradygmat aksjologiczny i metodologiczny odpowiadający nowym czasom i przyszłości. W rezultacie otrzymujemy ważny przyczynek do poszukiwania teorii etyki praktycznej.

Uznanie budzi rzetelność i otwartość Autora w referowaniu zarówno stanowiska Singera, jak i obrońców etyki tradycyjnej, zrozumiały język argumentacji stron sporu. Nie można pominąć też uznania dla erudycji Autora zarówno w obszarze klasycznej filozofii i etyki, jak i w nurtach etyki współczesnej oraz metaetyki.

Z recenzji Ryszarda Wiśniewskiego, prof. UJD

Tomasz Turowski - ur. w Poznaniu, absolwent filozofii UAM. Główne zainteresowania filozoficzne dotyczyły klasycznej filozofii niemieckiej, hermeneutyki współczesnej, ze szczególnym uwzględnieniem propozycji Martina Heideggera oraz wartościującej filozofii życia Fryderyka Nietzschego. Zasadniczo zainteresowaniom tym jest wierny do dziś. Od 2000 roku pracownik Zakładu Etyki Uniwersytetu Zielonogórskiego. W swych obecnych badaniach koncentruje się na metaetyce i współczesnej filozofii anglosaskiej, ze szczególnym uwzględnieniem bioetyki oraz relacji między *animal welfare* a *animal rights*. Bada etyczne (teoretyczne i filozoficzne) aspekty praw zwierząt.

Opracowuje własną koncepcję moralnego statusu istot pozaludzkich, czemu poświęcone są jego publikacje.